

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“

ВО СКОПЈЕ

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА НАСТАВА

Анализа

**за запишувањето студенти на прв циклус на студии
во академската 2024/2025 година**

Скопје, ноември 2024 година

1. Вовед

Конкурсот за запишување на новата генерација студенти на прв циклус студии во академската 2024/2025 година беше изготвен врз основа на предлозите на факултетите - носители и организатори на студиските програми. На 288. седница на Ректорската управа од 23 февруари 2024 година е донесена Одлука за утврдување и објавување на Конкурсот. Според Конкурсот, беше предвидено запишување нови студенти на 203 студиски програми. Според воспоставената практика и со оглед на видот, карактерот и спецификите, на одделни студиски програми не се предвидува прием на нови студенти секоја академска година.

По донесувањето на Одлуката на Владата на РСМ за бројот на студенти, а почитувајќи ги законски утврдените рокови и со цел навремено информирање на кандидатите, Конкурсот за запишување студенти на прв циклус студии во академската 2024/2025 година беше објавен на 11 јули 2024 година во дневниот весник „Нова Македонија“ и на интернет-страницата на УКИМ, со квотите утврдени во Одлуката на Владата на РСМ.

Во оваа академска година, беше предвидено да се запишат вкупно **9921** студенти, од кои **4761** во квотата за редовни студенти кои се финансираат од буџетот на РСМ, **4210** во квотата со кофинансирање и **950** вонредни студенти.

За реализација на запишувањето нови студенти на прв циклус студии, формирани се Универзитетска конкурсна комисија и конкурсни комисии на факултетите на УКИМ. Со цел единствен пристап при запишувањето студенти донесено е Упатството за реализација на Конкурсот.

Во насока на стимулирање на квалитетот и подобрување на студентскиот стандард, како и мотивирање на студентите за постигнување подобри резултати, Сенатот на Универзитетот, на 12. седница одржана на 27 септември 2024 година, донесе одлука и во учебната 2024/2025 година, да се доделат 240 стипендии на студентите запишани во прва година на факултетите на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Стипендии им се доделуваат на 10 студенти, запишани во прва година во учебната 2024/2025 година, во категоријата редовни студенти во државна квота на факултетот, кои најдоцна до крајот на летниот семестар во учебната 2024/2025 година ги положиле сите испити од прва година со највисок просек. Стипендијата се доделува на тој начин што студентите кои се добитници на стипендија се ослободуваат од плаќање на партиципацијата во учебната 2025/2026 година.

И во академската 2024/2025 година се реализираше електронско пријавување на кандидатите, така што заинтересираните кандидати имаа можност да пополнат електронска пријава уште пред роковите утврдени во Конкурсот. Во рамките на iKnow-системот, пред пријавувањето во роковите утврдени со Конкурсот за запишување на прв циклус студии, секој заинтересиран кандидат можеше да се најави на www.upisi.ukim.mk и даполни електронска пријава.

Начинот на селекција на кандидатите се вршеше во зависност од видот на студиските програми за кои тие конкурираат, и тоа: студиски програми каде селекцијата на кандидатите се вршеше врз основа на успехот од средното образование и студиски програми со посебни специфичности, каде селекцијата се вршеше врз основа на успехот од средното образование и со проверка на знаењата и умењата на кандидатите.

2. Право на запишување согласно конкурсните услови

Право на запишување на прв циклус академски студии, на академски студии од областа на уметностите и на прв циклус стручни студии имаат кандидати кои положили државна или меѓународна матура.

Во академската 2023/2024 година на прв циклус академски и стручни студии, како и на академски студии од областа на уметностите, право на запишување имаат и кандидати кои се стекнале со диплома за завршено средно образование во траење од четири години во академската 2019/2020 година, согласно со Уредбата со законска сила за примена на Законот за средното образование за време на вонредна состојба.

Право на запишување на прв циклус студии имаат и кандидати со завршено четиригодишно средно образование според прописите кои важеле пред воведувањето на државната матура (пред академската 2007/2008 година).

Кандидатите кои завршиле средно образование во приватните средни училишта во РСМ, каде што се полага државна матура, се запишуваат под истите услови и критериуми како и кандидатите со завршено средно образование во РСМ.

Кандидатите кои целокупното или дел од средното образование го завршиле во странство имаа можност да се запишат под истите услови и критериуми како и кандидатите со завршено средно образование во РСМ.

3. Интерес за студирање на УКИМ

Со цел планирање на квотите за наредната академска година, за Универзитетот е од особено значење да го согледа интересот за студирање на идните академски граѓани. За таа цел се прави компаративна анализа на 3 параметри: вкупен број на матуранти, т.е. големина на генерацијата, слободни места за запишување според конкурсот, т.е. вкупна квота и процентниот сооднос на бројот на пријавени кандидати во првиот уписан рок во однос на вкупниот број матуранти, т.е. податок кој директно ја отсликува желбата на кандидатите за запишување на УКИМ. Анализата е направена за последните шест академски години.

3.1. Број на матуранти во однос на квотите по конкурсите

Академска година	Вкупен број на матуранти	Вкупна квота	Однос на бројот на матурантите со квотата за запишување (%)
2020-2021	14680	10798	73,56
2021-2022	15294	10678	69,81
2022-2023	15899	10918	68,67
2023-2024	15620	10473	67,05
2024-2025	14834	9921	66,88

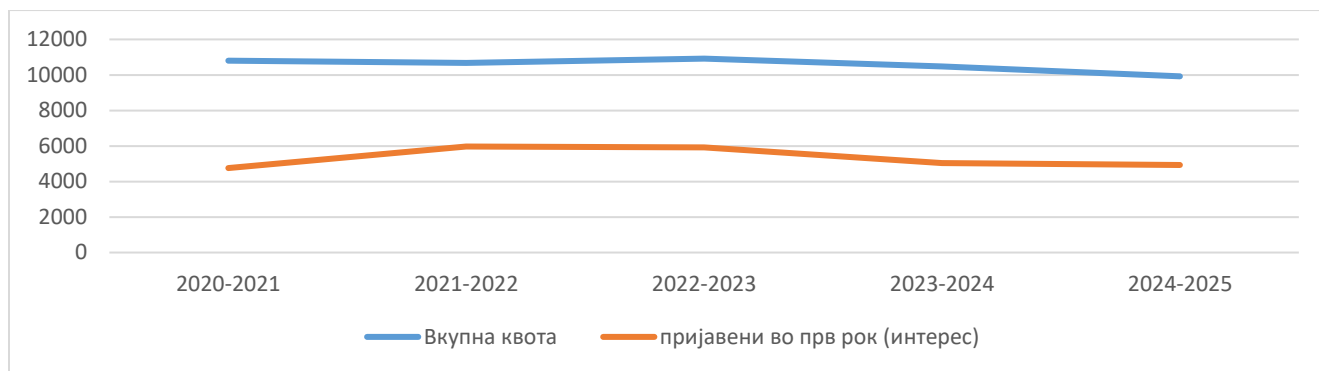
Од табелата може да се согледа дека Владата на РСМ во академската 2024/2025 година планирала 66,88% од вкупниот број матуранти да се запишат на УКИМ. Откако во 2020/2021 година, односот генерација матуранти/квота на УКИМ бележи раст од скоро 5%, а следната година опаѓа за 3.5%, следните две академски години, овој сооднос бележи благ пад од околу 1%, при што во 2024/2025 година, процентуалниот пад е незначителен и изнесува 0,17% во однос на претходната академска година.

3.2. Вкупна квота за запишување во однос на интересот на кандидатите

Без оглед на промените во бројот на матуранти и во квотата за запишување, главен показател што укажува за интересот на кандидатите за запишување на УКИМ го сметаме бројот на пријавени кандидати во првиот и во вториот уписан рок. Од податоците во табелата може да се заклучи дека вкупната квота планирана за запишување на УКИМ е двојно поголема од интересот на матурантите од соодветната генерација за студирање на УКИМ.

Исто така од податоците во табелата може да се забележи дека по намалувањето на интересот за студирање во 2020/2021 година, интересот определен според процентот на пријавени во 2021/2022 година, повторно се зголемува на 55,9%. Во 2022/2023 година бројот на пријавени забележа незначителен пад и изнесуваше 54,2 %. Во учебната 2023/2024 година беше забележан поголем пад на интересот за студирање на УКИМ од 6,1 %, за да оваа 2024/2025 година, бројот на пријавени кандидати бележи раст од 1,6 %.

Академска година	Вкупна квота	Пријавени кандидати (интерес)	Пријавени кандидати (интерес) (%)
2020-2021	10798	4756	44 %
2021-2022	10678	5969	55,9 %
2022-2023	10918	5914	54,2 %
2023-2024	10473	5037	48,1 %
2024-2025	9921	4935	49,7 %

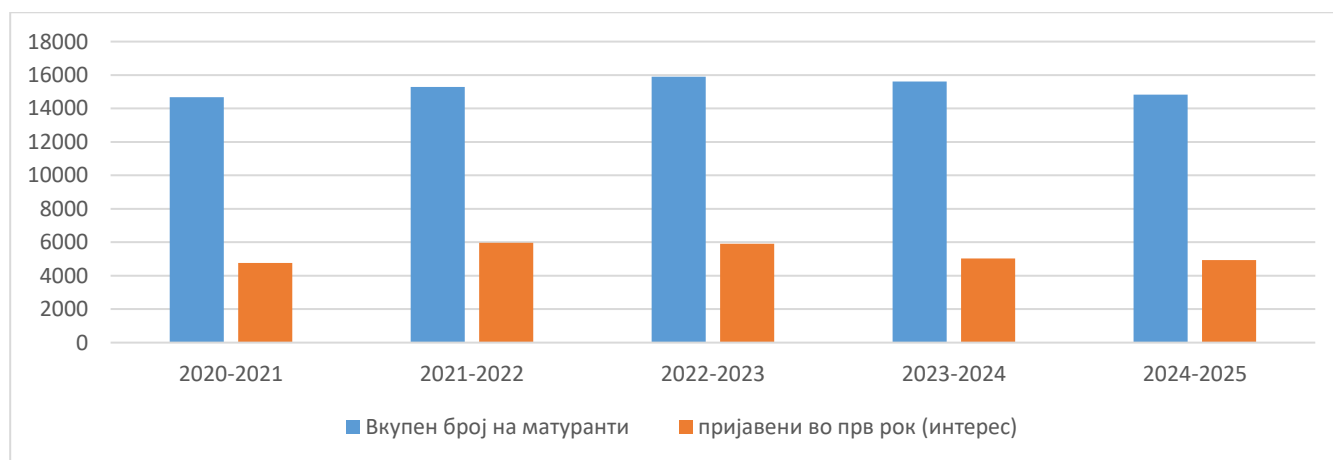

3.3. Број на матуранти во однос на интересот на кандидатите

Академска година	Вкупен број на матуранти	Пријавени кандидати (интерес)	Пријавени кандидати (интерес) (%)
2020-2021	14680	4756	32,4 %
2021-2022	15294	5969	39 %
2022-2023	15899	5914	37,2 %
2023-2024	15620	5037	32,2 %
2024-2025	14834	4935	33,3 %

Оваа табела го претставува соодносот на кандидатите заинтересирани за студирање на УКИМ во однос на целата генерација матуранти. Интересот за студирање претставен преку овие два критериуми покажува дека процентот на матуранти кои сакале да се запишат на УКИМ претходните учебни години се движат меѓу 39 и 32%.

Во академската 2021/2022 година 39% од генерацијата матуранти покажала интерес за студирање на УКИМ. Овој број интерес покажува опаѓање во наредните учебни години, се до оваа 2024/2025 година, кога интересот за студирање на УКИМ, претставен преку двата критериума: вкупен број на матуранти и пријавени бележи благ раст.

4. Пријавени кандидати

Оваа учебна година, кандидатите најпрво имаа можност да пополнат електронска пријава уште пред роковите утврдени во Конкурсот, а потоа, во термините за пријавување, потребната документација ја доставуваа во Службите за студентски прашања.

За да се согледа интересот на кандидатите за поделни студиски групи, во понатамошната анализа е даден: соодносот помеѓу бројот на пријавените кандидати во првиот уписан рок, односно интересот за студирање на поделна студиска програма, што изнесува **4.523 кандидати** и бројот на редовни студенти кои се финансираат од Буџетот на РСМ, како категорија на студенти кон која кандидатите се стремат да бидат запишани, што изнесува **4.761 студенти**.

Податоците покажуваат дека во првиот уписан рок во академската 2024/2025 година за **едно место во квотата редовни со партиципација конкурираше 0,95 кандидати**. Овој сооднос е во минимален пораст од 0,03% во однос на претходната академска година.

Академска година	Државна квота	Пријавени во прв рок (интерес)	Пријавени за едно место
2018-2019	5913	5769	0,98
2019-2020	5402	5626	1,04
2020-2021	5300	4469	0,84
2021-2022	5247	5358	1,02
2022-2023	5306	5347	1,01
2023-2024	5074	4658	0,92
2024-2025	4761	4523	0,95

4.1. Студиски програми со голем интерес

Последниве неколку академски години, како студиски програми за кои има поголем интерес и на кои се запишуваат над 100 студенти, се истакнуваат: на Медицинскиот факултет - општа медицина (250 запишани студенти), на ФЕИТ - примена на информациски технологии (246 запишан студент) и софтверско инженерство и информациски системи (227 запишани студенти), на Правен факултет - правни студии (221 запишани студенти), како и студиските програми на Фармацевтскиот факултет - фармација (119 студенти), на Филозофски факултет - логопеди (106 студенти) и на Економскиот факултет - менаџмент и претприемништво (101 запишан студент).

Оваа година, значителен интерес имаше на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје за студиската програма Физичко и здравствено образование, каде по трите уписни рокови се запишаа вкупно 159 студенти. Зголемениот интерес за оваа студиска програма се должи на:

- подобрената инфраструктура на факултетот,
- зголеменото преставување во медиумите, посебно на Спортското радио,
- организацијата на Големиот европски конгрес (како домаќини), како и
- подобрената соработка со Државното училиште за физичка култура.

Од учебната 2023/2024 година наваму, значителен пораст во зголемувањето на интересот за има кај студиските програми: актерска игра на ФДУ и македонски јазик и книжевност на Филолошкиот факултет.

4.2. Студиски програми со намален интерес

Последните три академски години, како студиски програми за кои има намален интерес се истакнуваат: неколку студиски програми на Машинскиот факултет (термичко и енергетско инженерство, хидраулично енергетско инженерство, автоматизација и управувачки системи и материјали, процеси и иновации), металургија и полимерни материјали на Технолошко-металуршкиот факултет, новинарство на Правниот факултет „Јустинијан Први“, социологија, историја со архивистика, историја на уметноста, родови и семејни студии на Филозофскиот факултет, македонска книжевност и култура, турски јазик и книжевност, руски јазик, славистички студии и преведување и толкување на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, групите на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ на турски јазик, стручно стоматолошки сестри – орални хигиенолози на Стоматолошкиот факултет, градинарство и цвекарство, овоштарство, лозарство и винарство, производство и преработка на земјоделски производи и храна и агроекологија на Факултетот за земјоделски науки и храна, екоинженеринг и екоменаџмент на Факултетот за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс-Ем“, како и студиските програми на Факултетот за музичка уметност: оркестарско диригирање, етномузикологија, хармоника, флејта, саксофон, туба, виола, виолончело, контрабас и труба.

Пад во интересот се забележува кај студиските програми: сметководство и ревизија и приватна и корпоративна безбедност, додека останатите студиски програми се со незначителен пад, односно пораст во интересот.

4.3. Студиски програми за кои нема интерес

За жал, некои студиски програми не бидат интерес кај кандидатите како прв избор за студирање. Веќе неколку години се повторува на некои студиски програми да нема пријавено кандидат во првиот уписан рок.

Оваа академска година во првиот уписан рок не се пријави ниту еден кандидат на: ТМФ - неорганско инженерство и заштита на животната средина, на Филозофскиот факултет на студиската програма мир, на Филолошкиот факултет на двопредметна по француски јазик и книжевност со романски јазик и книжевност – филолошка насока, на романски јазик и книжевност – преведувачка насока, на шпански јазик и книжевност – преведувачка насока, на преведување и толкување – англиски и француски, на преведување и толкување – германски и француски, на Педагошкиот факултет - предучилишно воспитание, за воспитувачи во групи на турски јазик, на ФЗНХ на фитомедицина, на ФДУ на актерска игра со познавање на албански јазик, на актерска игра со познавање на турски јазик, на ФЛУ на скулптура и трансмедиумски практики и на ФМУ на оркестарско диригирање, на музикологија, на етномузикологија, на обоа, фагот, хорна, тромбон, гитара, на балетска педагогија – современ танц и популарни жанрови - саксофон.

На студиските програми дентална медицина на англиски јазик, и на ветеринарна медицина на англиски јазик во првиот уписан рок не се пријави ниту еден кандидат. Но овие студиски програми го привлекоа интересот на студентите – странски државјани.

5. Запишани студенти

По завршување на трите уписни рокови, на факултетите на УКИМ, во сите категории, во академската 2024/2025 година, запишани се **вкупно 4771 студент**.

Академска година	Редовни финансирани од буџетот на РСМ	Редовни со школарина	Вонредни	Лица запишани во посебни квоти	Факултетско образование	Националност	Безбедносни сили	Еден родител државна	Еден родител кофинансирање	Со целокупно образование во странство	Вкупно
2020-2021	2946	1295	244	43		128				6	4.662
2021-2022	3534	1653	254	75						7	5.523
2022-2023	2938	1755	253	2	2	2	86	5	3	46	5.092
2023-2024	2.797	1.655	229	8	0	8	39	2	0	62	4.799
2024-2025	2661	1626	256	0	0	72	49	0	0	107	4.771

Прикажани по категории, годинашните бројки се следниве:

- 2661 редовни студенти кои се финансираат со буџетот на РСМ;
- 1626 редовни студенти со школарина;
- 256 вонредни студенти;
- 128 студенти запишани надвор од квота (по разни основи);
- 71 студент – странски државјанин;
- 29 стипендисти на Владата на РСМ.

Доколку се разгледува вкупниот број запишани студенти, се забележува тенденција на намалување на бројот во последниве 4 учебни години.

5.1. Студенти, државјани на РСМ

По завршување на трите уписни рокови, на факултетите на УКИМ, во сите категории, во академската 2024/2025 година, запишани се **4671 студенти државјани на РСМ**, од кои 4664 студенти со завршено средно образование во РСМ и 7 студенти со завршено средно образование во странство, во следните категории:

- 2661 редовни студенти кои се финансираат со буџетот на РСМ;
- 1626 редовни студенти со школарина;
- 256 вонредни студенти;
- 72 студенти запишани надвор од квота по основ националност;
- 49 студенти запишани надвор од квота – припадници на безбедносните сили;
- 7 државјани на РСМ со завршено средно образование во странство.

5.2. Студенти, странски државјани

По завршување на трите уписни рокови во сите категории, на факултетите на УКИМ, во академската 2024/2025 година, запишани се **100 студенти – странски државјани**.

Кандидатите - странски државјани се запишуваа согласно условите во Конкурсот за запишување студенти на прв циклус студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Оваа учебна година, имаше одредени олеснувања во конкурсните услови за запишување на студентите - странски државјани. Исто така, беше изработен и Водич за странските студенти и промотивен видео материјал за афирмирање на УКИМ и за можностите за студирање кои ги нудиме на странските студенти ([Водич - Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје](#)).

Овие подготовки резултираа со тоа во трите уписни рока да се пријават вкупно 250 кандидати странски државјани од кои се запишаа 71 студент. Најголемиот број странски државјани се запишаа на студиските програми на англиски наставен јазик.

Исто така, на Конкурсот беа запишани и 29 нови владини стипендисти.

Академска година	Странски студенти	Стипендисти	Членови на дипломатски кор
2020-2021	27	15	1
2021-2022	34	32	1
2022-2023	22	23	1
2023-2024	27	28	0
2024-2025	71	29	0

Во академската 2024/2025 година во Меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура при УКИМ се пријавени вкупно 20 кандидати за следење подготвителна настава по македонски јазик, додека тројца студенти запишани на факултетите на Универзитетот следат настава за изучување на македонскиот јазик.

Од оваа академска 2024/2025 година првпат се воведе и настава за изучување на англискиот јазик за студентите-странски државјани на Универзитетот и кандидатите кои сакаат да се запишат следната година на УКИМ. Оваа настава ја посетуваат 103 кандидати кои планираат да се запишат следната година на нашиот Универзитет.

Наставата за изучување на македонскиот и англискиот јазик се одржува на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје и ќе трае два семестри.

6. Заклучни согледувања

Кога станува збор за интересот на матурантите да студираат на УКИМ, податоците за последните неколку години, до академската 2020/2021 година, покажуваа тренд на опаѓање на бројот на запишани студенти, во две учебни години и по повеќе од 700, односно 1000 студенти, но во академската 2021/2022 година, бројот на запишани студенти забележа раст од речиси 1000 студенти. Од академската 2022/2023 година, повторно се забележува тренд на опаѓање, во учебната 2022/2023 бројот на запишани студенти се намалува за речиси 500, додека во учебната 2023/2024 година за речиси 300 запишани студенти. Бројот на запишани студенти во учебната 2023/2024 година речиси не бележи разлика со оној од 2022/2023 година, намален е само за 30 запишани студенти (4799 запишани во 2022/2023 во споредба со 4769 во 2023/2024 година).

Последните неколку години Владата на РСМ ја димензионира квотата на УКИМ за запишување нови студенти согласно нашите предлози, во ранг од 60-70 % од генерацијата матуранти, но праксата покажува дека околу 30 % од генерацијата се пријавува на УКИМ во првиот уписан рок, оваа година со просек од 30,49%. Исто така бројот на кандидатите кои во првиот уписан рок се пријавуваат на УКИМ е приближен со квотата на редовни студенти со кофинансирање.

Со цел за презентирање на високообразовната понуда, како и привлекување поголем број новозапишани студенти, УКИМ оваа година, го организираше „Отворениот ден“ со физичко присуство, во просториите на единиците на УКИМ, на 1 декември 2023 година и на 12 април 2024 година. Преку личен контакт со раководството и наставниот кадар, идните студенти имаа можност одблиску да се информираат за областите за кои се заинтересирани, да прошетаат низ кампусите, низ лабораториите и амфитеатрите и да се запознаат со студиските програми, да се запознаат со активностите на наставниот и соработничкиот кадар, со активностите на студентите, можностите за стипендирање и меѓународна размена, кариерните можности и практиканството, како и со многу други прашања и одговори од рамките на студентскиот живот.

Во однос на бројот на запишани студенти – странски државјани, особено е значајно да се истакне значително зголемениот број запишани странски студенти кој оваа година е 71 студент, што е најголем број во последните десетина години. За споредба, изминатите 5 години, бројот на запишаните странски студенти изнесува меѓу 22 и 54 студенти.

ПРИЛОЗИ

1. Пријавени кандидати во првиот уписен рок
2. Пријавени кандидати во вториот уписен рок
3. Преглед на запишани студенти во прва година во академската 2024/2025 година
4. Преглед на запишани државјани на РСМ на прв циклус студии во периодот 2020-2024